Utorak, 4. veljače 2014.

P7_TA(2014)0065

Lokalne i regionalne posljedice razvoja pametnih mreža

Rezolucija Europskog parlamenta od 4. veljače 2014. o lokalnim i regionalnim posljedicama razvoja pametnih mreža (2013/2128(INI))

(2017/C 093/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članke 174., 175., 176., 177., 178. i 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir članak 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

— uzimajući u obzir Protokol 26 UFEU-a,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. pod nazivom „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast" (COM(2010)2020),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ([1]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i posebnim odredbama koje se odnose na cilj Ulaganja za rast i radna mjesta i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ([2]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu kojom se stavlja izvan snage Uredba Vijeća (EZ) br. 1084/2006 ([3]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1298/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 u pogledu financijskih sredstava za određene države članice iz Europskog socijalnog fonda ([4]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu Europskog fonda za regionalni razvoj cilju Europske teritorijalne suradnje ([5]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br.1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjima, pojednostavljenjima i poboljšanjima osnivanja i provedbe takvih grupacija ([6]),

— uzimajući u obzir Direktivu 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije kojom se stavlja izvan snage Direktiva 2003/54/EZ ([7]),

— uzimajući u obzir smjernice Zajednice o državnim potporama za zaštitu okoliša ([8]),

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 320.
([2]) SL L 347, 20.12.2013., str. 289.
([3]) SL L 347, 20.12.2013., str. 281.
([4]) SL L 347, 20.12.2013., str. 256.
([5]) SL L 347, 20.12.2013., str. 259.
([6]) SL L 347, 20.12.2013., str. 303.
([7]) SL L 211, 14.8.2009., str. 55.
([8]) SL C 82, 1.4.2008., str. 1.

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 734/2013 od 22. srpnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 659/1999 o detaljnim pravilima za primjenu članka 93. Ugovora u EZ-u ([1]),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije „Smjernice EU-a o primjeni pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža ([2])",

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 12. travnja 2011. pod nazivom „Pametne mreže: od inovacije do uvođenja" (COM(2011)0202),

— uzimajući u obzir Direktivu 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ ([3]),

— uzimajući u obzir Direktivu 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti, kojom se izmjenjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU te stavljaju izvan snage direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ ([4]),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2011. naslovljenu „Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija CO2 u 2050." (COM(2011)0112),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. studenog 2012. pod nazivom „Kako osigurati funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta" (COM(2012)0663),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 6. lipnja 2012. pod nazivom „Obnovljiva energija: glavni sudionik na europskom energetskom tržištu" (COM(2012)0271),

— uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 27. ožujka 2013. naslovljenu „Okvir klimatskih i energetskih politika za 2030." (COM(2013)0169),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o mikrogeneraciji – proizvodnji električne i toplinske energije na malo ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2013. o ulozi kohezijske politike EU-a i njezinih sudionika u provedbi nove Europske energetske politike ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2013. o primjeni i utjecaju mjera energetske učinkovitosti u okviru Kohezijske politike ([7]),

— uzimajući u obzir prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 25. siječnja 2012. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka) (COM(2012)0011),

— uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 14. studenog 2008. pod nazivom „Regije 2020. – procjena budućih izazova za regije EU-a" (SEC(2008)2868),

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 6. listopada 2010. naslovljenu „Doprinos regionalne politike pametnom rastu u Europi 2020." (COM(2010)0553),

— uzimajući u obzir savjetodavni dokument koji sadrži nacrt Uredbe Komisije (EU) br. …/.. od XXX u kojoj se navode određene kategorije potpora usklađene s unutarnjim tržištem primjenom članaka 107. i 108. Ugovora,

— uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenje Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A7-0019/2014),

---

([1]) SL L 204, 31.7.2013., str. 15.
([2]) SL C 25, 26.1.2013., str. 1.
([3]) SL L 140, 5.6.2009., str. 16.
([4]) SL L 315, 14.11.2012., str. 1.
([5]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0374.
([6]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0017.
([7]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0345.

Utorak, 4. veljače 2014.

A. budući da primjeri najboljih praksi, poput regije Burgenland, projekta „MaRes" (Istraživačka strategija Makaronezije) i projekta „Zeleni otoci", Energetske doline u Nizozemskoj, regije Harz u Njemačkoj kao ogledne regije za obnovljivu energiju, Hostětína u Češkoj Republici, projekta „Orkney Micro Renewables" u Škotskoj, kao i pilot projekata za gradove i zajednice u okviru inicijativa CONCERTO ili CO-POWER Komisije za učinkovitu uporabu energije i decentraliziranu proizvodnju energije, pokazuju da lokalne zajednice i građani također mogu postati „proizvođači-potrošači" proizvodnjom za vlastite energetske potrebe i istodobnom prodajom energije mreži te djelovanjem u virtualnim energetskim pogonima zajedno s ostalim sudionicima, pri čemu ostvaruju maksimalne pogodnosti uključivanjem svih sudionika u planiranje i provedbu regionalnih mjera, poticanjem aktivnog sudjelovanja i razmjene informacija te razvojem cjelovitog pristupa uključivanjem ostalih sektora povezanih s energijom, kao što su promet i stambeni sektor te korištenjem mehanizama pametnih financijskih potpora te otvaranjem novih radnih mjesta;

B. budući da je Parlament usvojio izvješća o ulozi kohezijske politike EU-a i njezinih sudionika u provedbi nove Europske energetske politike te provedbi i učinku mjera energetske učinkovitosti u okviru kohezijske politike;

C. s obzirom da su osobni podaci, koji će se prikupljati u svrhu korištenja pametnih energetskih sustava, visoko osjetljive prirode i omogućuju donošenje zaključaka o ponašanju korisnika, potrebno je osigurati osobitu zaštitu takvih podataka;

Nove mogućnosti za regionalno gospodarstvo

1. pozdravlja promjenu paradigme regija u pogledu načina proizvodnje i potrošnje energije, prijelazom s nefleksibilnog tradicionalnog modela koji funkcionira na temelju bazične logike, na promjenjivu, decentraliziranu i lokalnu proizvodnju, koja objedinjuje velik udio obnovljive energije iz male proizvodnje i fleksibilnu i prilagodljivu potražnju te distribuirano skladištenje; priznaje da je radi očuvanja održivog razvoja i radi postizanja preduvjeta za buduće zahtjeve potrebno promicati nove modele proizvodnje i potrošnje energije koji se temelje na decentraliziranoj i lokalnoj proizvodnji; naglašava da je pametna mreža neophodna za takvu promjenu paradigme i da se njezina provedba mora ugraditi u međusektorski i opsežan pristup regionalnom razvoju radi maksimalnog uvećanja pogodnosti i tržišnih prilika za regije kao i radi postizanja održivosti, rasta i inovacija;

2. ističe da su mnoge europske regije provodile projekte u okviru postojećeg okvira EU-a koji su istodobno podržavali sinergiju u izabranim područjima te promicali održive i obnovljive izvore energije te u kojima ranom integracijom sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESUF), ciljanim partnerstvima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i učinkovitim decentraliziranim strategijama provedbe iskorištavanja lokalno raspoloživih izvora energije javni i privatni partneri udružuju snage u istraživanju regionalnih prilika za rast u energetskom sektoru;

3. ističe brojne koristi pametnih mreža u smislu smanjivanja emisija stakleničkih plinova, povećanja udjela obnovljive energije i distribuiranja proizvodnje, osiguranja sigurnosti opskrbe kućanstava, stvaranja uvjeta za učinkovitu upotrebu struje u prijevozu, pružanja mogućnosti potrošačima da prilagode svoju potrošnju kako bi iskoristili najniže cijene i pritom uštedjeli energiju, povećanja energetske učinkovitosti, štednje električne struje, smanjenja skupih ulaganja u električne mreže upotrebom energije izvan sati najveće potrošnje, jačanja tehnoloških inovacija i razvoja u EU-u; naglašava potrebu za sudjelovanjem građana u svakoj fazi, uključujući uvođenje napredne infrastrukture brojila koja omogućuju dvosmjernu razmjenu informacija, kao i u aktivnostima koje planiraju operatori službi za distribuciju (DSO) i pružatelji tehnologija pametnih mreža; također ističe da razvoj i upotreba pametnih mreža znatno smanjuje gubitak energije pri prijenosu i distribuciji; ističe da se automatske rekonfiguracije mreže mogu koristiti za sprečavanje ili popravak ispada u radu zahvaljujući njihovoj sposobnosti da same sebe popravljaju; primjećuje, međutim, da nacionalni sustavi potpore u različitim regijama često na prvo mjesto ne stavljaju najučinkovitije načine primjene obnovljivih tehnologija u privatnim kućanstvima;

4. u tom kontekstu ističe mogućnosti za geografske (ili teritorijalne) promjene na energetskoj mreži i promicanje pametnih mreža za regije u nepovoljnijem položaju, uključujući najudaljenije i rubne regije te otoke, koje se iz energetskih potrošača mogu razviti u energetske proizvođače i ostvariti velike gospodarske i konkurentne pogodnosti uz istodobno zajamčivanje sigurne opskrbe energijom te uvođenje i rad pametnih mreža; primjećuje da osobito uvođenje i rad pametnih mreža tim regijama pružaju mogućnosti za smanjenje nastalih energetskih troškova;

5. ukazuje na to da su mrežna infrastruktura, upravljanje mrežom i tržišna pravila trenutačno prilagođena zahtjevima i mogućnostima nuklearnih elektrana i elektrana na fosilna goriva te su stoga nedovoljno konkurentni naspram novih tehnologija koje donose obnovljivi izvori energije;

6. poziva države članice i regionalna i lokalna tijela da što prije ulože u lokalne pametne mreže ozbiljnim razmatranjem povećanja investicija korištenjem Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESUF), uključujući financijske instrumente za poticanje privatnih ulaganja, uzimajući u obzir ekološke, gospodarske, socijalne i teritorijalne potrebe određenih regija te njihove specifičnosti jer ne postoji jedinstveno rješenje za sve regije; poziva na fleksibilan pristup na lokalnoj i regionalnoj razini kako bi se smanjile prepreke kombiniranim mjerama za proizvodnju, pohranjivanje energije, uključujući i prekograničnо pohranjivanje, energetsku učinkovitost te na suradnju s ostalim sektorima, primjerice sektorom informacijskih i komunikacijskih tehnologija te prometnim sektorom; u tom smislu naglašava važnost crpnih hidroelektrana koje su vezane uz korištenje obnovljivih izvora energije;

7. naglašava da uvođenje pametnih mreža iziskuje stabilan, dugoročan politički okvir; poziva Komisiju da predloži ambiciozne strategije, politike i ciljeve za 2030. za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije te emisije stakleničkih plinova kako bi ulagačima i međusobno povezanim industrijama pružila buduću sigurnost te olakšala pametni energetski sustav;

8. podsjeća da u većini ishoda Energetskog plana za 2050. pravilna integracija distribuirane obnovljive proizvodnje energije neće biti održiva bez razvoja lokalnih i regionalnih pametnih distribucijskih mreža za električnu energiju osobito jer stvaraju vezu za izmjenu podataka i opskrbe električnom energijom između lokalnih područja društveno-gospodarskog razvoja, što omogućuje fleksibilno upravljanje i potrebnu pričuvu za te promjenjive izvore električne energije; stoga poziva na pridavanje veće važnosti distribucijskim mrežama; naglašava međutim da je razvoj pametnih mreža povezan s učinkovitim prijenosom energije od mjesta proizvodnje do mjesta konačne potrošnje; nadalje ističe da dodana vrijednost pametnih mreža postaje još jača kada su te mreže povezane na široj razini, na primjer na nacionalnoj ili čak europskoj razini, a upravljanje potražnjom električne energije takvog raspona u najširem smislu omogućuje dodatne prilike za smanjenje potrošnje (nalazišta potrošnje) kada je lokalna proizvodnja odviše slaba (ili jaka);

9. poziva na fleksibilniji pristup u uredbama i direktivama EU-a o unutarnjem tržištu radi smanjivanja prepreka rješenjima specifičnima za određenu regiju u pogledu proizvodnje, opskrbe, pohranjivanja energije i mjera za energetsku učinkovitost te kombinacije takvih mjera, uključujući javno-privatna partnerstva i prekogranične projekte;

Pametni energetski sustavi

10. ističe da bi za uspješnu uspostavu pametnih mreža bilo potrebno razviti strategiju za regije i lokalne zajednice usmjerenu na „pametne energetske sustave”, s pametnim mrežama kao dijelom regionalnog sustava energije te uključujući visoki udio energije iz obnovljivih izvora, zajedno s decentraliziranim kapacitetima proizvodnje, u kombinaciji s upravljanjem potrošnjom, mjerama energetske učinkovitosti, povećanjem uštede energije i rješenjima za pametnu pohranu, sektorom prometa (e-promet) i povećanom razmjenom sa susjednim mrežama;

11. primjećuje ulogu pametnih brojila u dvosmjernoj komunikaciji, koja omogućuje točan obračun troškova za potrošače i porast sudjelovanja sa strane potražnje, pri čemu potrošači prilagođavaju svoje navike sukladno vrhuncima i padovima u proizvodnji energije; naglašava da građani trebaju uživati potpune pogodnosti pametnog energetskog sustava i da građansko vlasništvo povećava učinkovitost u njihovom ponašanju odnosno u konačnici veću uštedu energije pomoću otvorenih protokola; ističe odgovornost operatora distribucijskog sustava kao pružatelja usluga lokalnim, regionalnim ili nacionalnim tijelima u jamčenju pristupa toj usluzi od općeg interesa osiguravanjem sigurnosti i stabilnosti mreže; naglašava da svaki građanin treba imati izravan pristup podacima o potrošnji i proizvodnji, a sve kako bi osigurali učinkovit, siguran i nesmetan rad mreže; hitno poziva Komisiju da poduzme potrebne korake kako bi se osiguralo automatsko usklađivanje rada električnih uređaja (osobito perilica za rublje, perilica za suđe, toplotnih pumpi, grijača prostora itd.) s podacima izmjerenima putem pametnih brojila, čime se potrošačima mogu omogućiti najisplativije cijene;

12. poziva Komisiju i radnu skupinu za pametnu mrežu da ažuriraju i prošire svoje postojeće definicije pametnih mreža kako bi one uključivale pametni energetski sustav; poziva lokalna i regionalna tijela da upravljaju potrošnjom energije i rasterećenjem sustava te da rade na regionalnoj strategiji utemeljenoj na pametnom energetskom sustavu te je usvoje;

13. naglašava da je za osiguranje gospodarske učinkovitosti pametnih mreža za regije potrebno kombinirati izravne i neizravne prednosti, povezivati energetske sektore s nekim drugim sektorima, posebno stambenim sektorom i prometom, ali i s okolišem, urbanim planiranjem, socijalnom uključenosti, zbrinjavanjem otpada i građevinskim sektorom kako bi se postigli ciljevi energetske uštede i istovremeno maksimalno uvećale gospodarske pogodnosti te uskladile regionalna opskrba i potražnja energije;

14. poziva na inovaciju i veće ulaganje i sektor IKT-a kako bi se nadišli glavni izazovi s kojima se suočavaju pametne tehnologije, što uključuje interoperabilnost tehnologija s postojećim mrežama kao i regulatorne izazove; poziva Komisiju i nacionalne i regionalne aktere na stvaranje pozitivnih regulatornih okvira i okvira za ulaganje kako bi se omogućio razvoj interoperabilnih rješenja IKT-a;

Pozitivni učinci na lokalno zapošljavanje

15. potiče sve regije i lokalne vlasti da razmotre prednosti te ulože u pametne energetske sustave kao potencijalni izvor lokalnih zelenih i održivih poslova; ističe da je građevinska industrija jedno od glavnih područja stvaranja radnih mjesta, ne samo izravnim ulaganjima u pametne energetske mreže, već jačanjem tehnološkog razvoja EU-a, inovacije i konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i ulaganjem u mjere energetske učinkovitosti i obnavljanja, na primjer u stambenom sektoru, te prilagodbom novim tehnološkim rješenjima za izgradnju visoko energetsko-učinkovitih zgrada;

16. naglašava da postavljanje pametnih mreža pruža priliku za poboljšanje konkurentnosti i globalnog tehnološkog vodstva pružatelja tehnologija iz EU-a, kao što su oni u elektrotehničkoj i elektroničkoj industriji, koju većinom čine mala i srednja poduzeća;

17. poziva sve regije na razmatranje ulaganja u vještine i osposobljavanje za te nove poslove, uzimajući u obzir činjenicu da značajan broj novih lokalnih radnih mjesta može biti stvoren u uslugama IKT-a, sektora prometa i sektora koji opskrbljuju pametnom opremom, infrastrukturom i uslugama, na primjer za nove instalacije, ali i da bi se izbjegli bilo kakvi nedostaci u radu stručnjaka i omogućile prilagodbe na potrebe koje proizlaze iz stvaranja novih profesija u dotičnim područjima; poziva države članice i regije na davanje podrške inicijativama stručne obuke kako na akademskoj tako i na obrtničkoj razini u području obnovljive energije, poput tehničkih studija o okolišu i razvoja novih pripravničkih mjesta, npr. zanimanje stručnjaka za solarnu energiju; naglašava da regije koje uspješno uvedu pametan energetski sustav mogu privući daljnja radna mjesta u obliku specijalističkih obuka osnivanjem tehničkih sveučilišta i stručnih fakulteta u tom području; poziva regije na suradnju i preko granica; skreće pozornost na inicijative EIT-a u sklopu Zajednice znanja i inovacija Innoenergy za istraživanje i razvoj pametnih mreža i obuku stručnjaka u tom sektoru; isto tako skreće pozornost na novo područje primjene za uspostavu Regionalnih programa za inovacije;

18. naglašava da javna ulaganja u pametne energetske sustave, uključujući kroz Europske strukturne i investicijske fondove, mogu pozitivno utjecati na mogućnosti lokalnog održivog zapošljavanja, stvoriti sinergijske učinke i učinke prelijevanja na zapošljavanje, kao i dugoročne lokalne pogodnosti za regije u područjima gospodarstva, društva i okoliša te da se jednako tako mogu koristiti kao instrument za prevladavanje gospodarskih izazova, posebno u regijama zemalja pogođenih krizom;

Uloga građana

19. naglašava da je za uspjeh pametnog energetskog sustava, kako je prikazano studijama o najboljoj praksi i vodećim primjerima, često zaslužno lokalno vlasništvo pojedinih građana, zadruge, lokalne zajednice ili kombinacije tih aktera; priznaje da takvo vlasništvo povećava prihvaćanje ulaganja u sve dijelove pametnih energetskih sustava; naglašava da se građanima trebaju pružiti bolje informacije kao i poticaji poput dinamičnog mehanizma određivanja cijena i primjerenih alata IKT-a kako bi mogli biti uključeni u sve faze podjele infrastrukture pametnih mreža, proizvodnje i planiranja energije i mreža;

20. naglašava važnost, uzimajući u obzir tehničku sofisticiranost pametnih mreža, informiranja i educiranja korisnika o tome kako postati osviješteni proizvođač-potrošač svjestan mogućnosti takvih mreža, osobito onih mogućnosti koje se tiču povezanosti s pametnim brojačima; naglašava važnost da se takvo podizanje svijesti omogući mladima putem edukativnih programa za učenike u srednjim i strukovnim školama.

21. poziva Komisiju da ukloni prepreke i regulatorne i pravne izazove lokalnom vlasništvu u postojećem zakonodavstvu EU-a, posebno u pravilima državne potpore; poziva države članice da podrže mogućnosti lokalne opskrbe energijom i dijeljenje lokalne energije, ne samo dvosmjerno između mreže i konačnog korisnika, već i prekogranično te među jedinicama konačnih korisnika, ohrabrujući lokalno vlasništvo energetske proizvodnje i dijeljenje lokalno proizvedene energije;

22. naglašava da provedba pametnih energetskih sustava može značajno izmijeniti privatne i javne sfere, budući da će proizvodnja električne energije biti povezana s prikupljanjem podataka i njihovom objavom u stvarnom vremenu; stoga poziva na transparentnost postupaka na svim razinama, uključujući sve aktere građane, poduzeća, industriju, lokalne vlasti, operatere distribucijskih sustava, operatere sustava prijenosa, službenike zadužene za zaštitu lokalnih i regionalnih podataka ili ombudsmane i pružatelje tehnologija pametnih mreža;

Zaštita podataka i privatnost

23. naglašava da će pametni energetski sustavi raditi s velikim brojem osobnih podataka i mnoštvom profila te da će rizik od nepoštivanja sigurnosti osobnih podataka biti vrlo visok; naglašava potrebu za visokim standardima za pametna brojila s obzirom na zaštitu podataka i privatnost podataka te radi pružanja mogućnosti građanima da odlučuju i nadziru one podatke koji su proslijeđeni operaterima mreže, a nadilaze minimum neophodan za opskrbu energijom; primjećuje zabrinutosti posebno u odnosu na kibernetičku sigurnost sustava pametnih mreža i na koristi potrošača u pogledu pametnih brojila i poziva na detaljniju ocjenu ovoga područja te daljnje istraživanje zaštite podataka i povjerljivosti podataka pametnih brojila; stoga naglašava da je osobne podatke potrebno bez iznimke zaštiti kako bi bili zaštićeni i sigurni; nadalje naglašava da sigurnost podataka mora postati sastavnim dijelom strategija razvoja pametnih mreža;

24. naglašava potrebu za poboljšanom zaštitom podataka te regulacijom i praksom u vezi s privatnošću u slučaju ugradnje pametnih mjernih sustava; naglašava da je jamčenje zaštite podataka i privatnosti podataka svim pojedincima i kućanstvima spojenima na mrežu neophodno za funkcioniranje i razvoj pametnih mreža; naglašava da se prikupljeni podaci trebaju koristiti samo u svrhu osiguravanja zaštite opskrbe energijom; poziva države članice da učvrste pravila za zaštitu podataka dok održavaju i razvijaju međusobno povezivanje telekomunikacijskih i energetskih mreža i podrže prava pojedinaca na tom području; naglašava da se u pogledu prikupljanja podataka za potrebe pametnih energetskih sustava trebaju razviti standardi kako bi se osigurao prijenos samo relevantnih podataka, što bi jamčilo sigurnost opskrbe energijom, kao i to da niti jedan podatak neće biti dan na uvid trećim osobama, da ispitanici imaju pravo na uvid u podatke i na brisanje prikupljenih podataka ako oni više nisu potrebni za svrhe u koje su prikupljani ili obrađivani i kako bi se građanima omogućilo zadržavanje vlasništva nad njihovim podacima te osigurala potpuna kontrola nad time kojim stranama dozvoljavaju pristup tim podacima;

25. traži od Komisije da izda daljnje smjernice o upotrebi osobnih i neosobnih podataka u vezi s pametnom mrežom u svjetlu revidiranog zakonodavstva EU-a o zaštiti podataka i smjernice o dogovorenim pravilima o vlasništvu i upravljanju tim podacima za operatere distribucijskog sustava, opskrbljivače i druga komercijalna tijela;

Okvir za uspješne pametne energetske sustave

26. poziva Komisiju da poduzme korake kako bi ubrzala postavljanje pametne mreže i kako bi se usredotočila na sljedeće aspekte: poticanje investicija i financijske poticaje na tom području, razvoj tehničkih standarda, osiguranje zaštite podataka za potrošače, uspostavu regulatornog okvira za pružanje poticaja za postavljanje pametne mreže, jamčenje otvorenog i konkurentnog maloprodajnog tržišta u interesu potrošača i pružanje stalne potpore inovacijama u na područjima tehnologije i sustava;

27. naglašava da su države članice, u okviru novih uredbi Europskih strukturnih i investicijskih fondova za razdoblje 2014. – 2020., dužne usmjeriti sredstva iz tih fondova na ulaganja u pametnu, održivu i uključivu Europu; primjećuje da će minimalni udio regija, ovisno o razini njihovog gospodarskog razvoja, koji je određen za usmjeravanje najmanje 20 % sredstava EFRR-a na ulaganje u prijenos energije, s naglaskom na pametne mreže, proizvodnju i distribuciju energije dobivene od obnovljivih izvora, energetsku učinkovitost, uštedu energije, kogeneraciju topline i energije i strategije usmjerene ka niskoj emisiji ugljika, s posebnim naglaskom na urbana područja, kao i na energiju dobivenu od pametnih mreža na razini distribucije; ističe da javno financiranje još uvijek ima ključnu ulogu u poticanju privatnog ulaganja u projekte istraživanja i razvoja pametnih mreža i pokazne projekte; ističe da Kohezijski fond također omogućuje ulaganje na ovom području; te poziva države članice da ovu novu priliku iskoriste na najbolji mogući način; naglašava, s obzirom na ulaganja koja nisu pokrivena obveznom tematskom koncentracijom, da se EFRR može koristiti i radi podrške razvoju pametnih sustava za distribuciju, pohranjivanje i prijenos energije te radi integracije distribuirane proizvodnje energije iz obnovljivih izvora;

28. naglašava da je uloga Europskih strukturnih i investicijskih fondova da potiču ulaganja te da, budući da je u financiranje i donošenje odluka uključeno više teritorijalnih razina, upravljanje na više razina ima važnu ulogu za uspješnu provedbu; pozdravlja dodatne mogućnosti financiranja unutar programa Inteligentna energija Europe;

29. pozdravlja stavljanje jačeg naglaska na pametne projekte povezane s energijom koji su od općeg interesa u Instrumentu za povezivanje Europe, istodobno žali da su samo dva projekta vezana uz pametnu mrežu uvrštena u tekući dvogodišnji popis; naglašava da se projekti pametnih mreža na razini distribucijskog sustava moraju uzeti u obzir; naglašava da infrastrukturni projekti udovoljavaju kriterijima održivosti i konkurentnosti te moraju biti temelj integriranoga pristupa koji jamči uključivanje operatera prijenosnih sustava; također naglašava važnost razvoja energetskih veza između sjevera i juga na Mediteranu;

30. poziva Komisiju na smanjenje prepreka ulaganju u pametne energetske sustave, posebno proširenjem izuzeća unutar modernizacija državne potpore, kako bi se omogućila javna potpora svim elementima regionalnih i lokalnih pametnih energetskih sustava, uključujući međusektorska ulaganja i postupke; potiče uključivanje pametnih energetskih sustava kao kategorije u buduću Uredbu Komisije u kojoj se navode određene kategorije potpora usklađene sa unutarnjim tržištem primjenom članaka 107. i 108. Ugovora (GBER) i usvajaju uredbe o drugim skupinama izuzeća koja su u interakciji s razvojem pametnih energetskih sustava;

31. naglašava da je interoperabilnost ključna za pametnu infrastrukturu budućeu da regulatorna nesigurnost i različiti standardi usporavaju širenje pametnih infrastruktura; stoga poziva na veću suradnju između različitih organizacija europskih tehničkih standarda; naglašava da su za pomoć interoperabilnosti te radi ubrzanja razvoja i uvođenja tehnologije potrebni otvoreni standardi;

32. poziva Komisiju da poduzme mjere za uklanjanje ključnih prepreka kao što su nedostatak interoperabilnosti i standarda (standardizirani model „uključi i koristi” („plug and play”) doveo bi do smanjenja troškova i također omogućio povezivanje na mrežu malih distribuiranih izvora električne energije (ili aplikacija za male distribuirane izvore); nesigurnost u vezi s ulogama i obvezama prilikom primjene novih pametnih mreža; nesigurnost u vezi s podjelom troškova i koristi, a time i novim poslovnim modelima; otpor potrošača prema sudjelovanju u testiranju; činjenica da cijeli niz regulatornih uređenja u Europi može predstavljati značajnu prepreku za ostvarivanje jednakih rezultata projekta u različitim državama;

33. podsjeća na mandat standardizacije iz 2011. za potporu postavljanju europske pametne mreže koji je trebao biti zaključen u 2012. godini; pozdravlja napredak ostvaren u okviru tog mandata, ali naglašava da je potrebno dalje raditi; traži od Komisije da surađuje s tijelima za standardizaciju kako bi se ubrzalo okončanje njihovog posla i ako je potrebno izdao novi mandat;

34. traži od država članica da nastave suradnju i dijele najbolju praksu na forumu Vijeća europskih energetskih regulatora (CEER) u vezi s regulacijom nacionalnih operatera distribucijskog sustava; stodobno primjećuje raznolikost organizacije operatera distribucijskog sustava, pri čemu u nekim državama članicama postoji samo jedan operater distribucijskog sustava dok ih druge imaju više od 800; potiče države članice da bliže surađuju; poziva države članice i Komisiju da dogovore sustav ujednačene klasifikacije kako bi se odredilo radi li se o operateru sustava prijenosa, operateru distribucijskog sustava ili kombiniranom operateru;

35. poziva Komisiju da ocijeni je li potrebno predstaviti prijedloge za razvoj i promicanje pametnih mreža u skladu s trećim paketom o unutarnjem energetskom tržištu, koji i dalje moraju biti zajamčeni učinkovitim djelovanjem Komisije, budući da bi to omogućilo uključenost više sudionika na tržištu i ojačalo moguću sinergiju u širenju, razvoju i održavanju u telekomunikacijskim i energetskim mrežama; međutim, ističe da bi te prijedloge trebalo integrirati u racionalizirani regulatorni okvir prema načelima koje je odredila Komisija;

36. poziva na suradnju pri razvoju pametnih mreža na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini; smatra da pametne mreže pružaju važnu priliku za jačanje inovacija, istraživanja i razvoja, stvaranje radnih mjesta i konkurentnost europske industrije na lokalnoj i regionalnoj razini s posebnim naglaskom na male i srednje poduzetnike;

37. poziva regije na umrežavanje i razmjenu koristi, znanja i dobrih praksi te na suradnju u pogledu analiza dobiti i troškova u vezi s pametnim energetskim sustavima u okviru cilja teritorijalne suradnje Europskih strukturnih i investicijskih fondova; poziva Komisiju na uspostavu transnacionalne mreže za regije s pametnim energetskim sustavima; poziva prekogranične regije na korištenje pravnih instrumenata Europske grupacije za teritorijalnu suradnju kako bi zajedničkim snagama uspostavile usluge od općeg gospodarskog interesa te njima upravljale na području obnovljivih energija, uštede energije i infrastruktura pametne mreže u toj transnacionalnoj mreži;

38. ističe važnost inicijativa kao što je Sporazum gradonačelnika koji predstavlja glavnu struju europskog pokreta koji uključuje lokalne i regionalne vlasti u borbi protiv klimatskih promjena i koji je utemeljen na dobrovoljnom obvezivanju potpisnika na postizanje i premašivanje cilja EU-a od 20 %-tnog smanjenja emisije ugljika povećanjem energetske učinkovitosti i razvojem obnovljivih izvora energije, čime se podupiru i podržavaju uložena nastojanja lokalnih vlasti u provedbi održivih energetskih politika; naglašava da lokalne vlade imaju ključnu ulogu u ublažavanju učinaka klimatskih promjena, posebno kada se razmotri da se 80 % potrošnje energije i emisija ugljika dovodi u vezu s urbanim djelatnostima;

o

o o

39. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te Odboru regija.